

Nr 45

Utlåtande i anledning av motioner angående utredning om landskapsvård m. m.

Till jordbruksutskottet har hänvisats följande av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

dels motionen II: 56 av herr *Björck* i Nässjö vari hemställdes att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om dels en utredning innefattande en generalinventering av det svenska kulturlandskapet i syfte att fastställa vilka landskapspartier som äger sådant värde att de bör bevaras oförändrade åt framtiden, dels ock en utredning om formerna för aktiv landskapsvård;

dels de likalydande motionerna I: 396 av herr *Virgin m. fl.* och II: 457 av herr *Holmberg m. fl.* vari hemställdes att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att naturvårdsverket får i uppdrag att tillsammans med lantbruksstyrelsen och skogsstyrelsen utreda och framlägga förslag om formerna för god landskapsvård;

dels de likalydande motionerna I: 850 av herr *Pettersson, Axel Georg,* och II: 937 av herr *Boo* vari hemställdes att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att åt naturvårdsverket uppdrages att i samråd med turistnäringens och jordbrukets organ och organisationer utarbeta plan för samarbete mellan turistnäring, naturvård och jordbruk för kulturlandskapets bevarande i de delar av landet där sådana åtgärder bör vara angelägna.

Utskottet. Syftet med förslagen i föreliggande motioner är att få till stånd en planmässig aktivering av landskapsvården i anslutning till den fortgående nedläggningen av jordbruksjord. Som en första åtgärd i sammanhanget nämns en riksomfattande undersökning för att fastställa vilka landskapspartier som äger sådant värde ur miljö- och rekreationssynpunkter att de bör bevaras. Vidare understryks behovet av utredning rörande formerna för landskapsvården och för samverkan mellan de olika myndigheter och organisationer som är verksamma på området.

Utskottet vill erinra om att hithörande problem uppmärksammades vid riksdagens behandling år 1967 av riktlinjerna för den fortsatta jordbrukspolitikerna. Det ansågs därvid inte vara möjligt att speciellt främja naturvården genom generella jordbrukspolitiska åtgärder. De insatser som krävdes borde i stället göras inom ramen för naturvårdspolitikerna. Kungl. Maj:t uppdrog sedan åt statens naturvårdsverk att följa verkningarna ur landskapsvårdssynpunkt av minskningen i jordbruksjordens omfattning. Därefter har en arbetsgrupp bildats med företrädare för lantbruksstyrelsen, skogsstyrelsen, statens naturvårdsverk, Svenska kommunförbundet

och Riksförbundet Landsbygdens folk för att studera de problem inom landskapsvårdens område som hänger samman med jordbrukets rationalisering. Vidare har chefen för jordbruksdepartementet i år tillkallat sakkunniga för planering av turistanläggningar och friluftsområden m. m. Enligt direktiven skall de sakkunniga bl. a. undersöka möjligheterna att stimulera fritidsbebyggelse och friluftsanläggningar inom sådana glesbygder där mark och byggnader genom jordbrukets rationalisering blivit disponibla för andra ändamål. Såsom redovisats i utskottets utlåtande 1968:10 har också visst forskningsarbete på landskapsvårdens område påbörjats genom statens råd för skogs- och jordbruksforskning.

Med hänsyn till nämnda pågående undersökningar och utredningar anser sig utskottet kunna påräkna att syftet med motionerna kommer att tillgodoses utan särskild åtgärd från riksdagens sida. Utskottet utgår härvid från att erforderliga resurser kan disponeras för fortsatt forskning rörande landskapsvårdsfrågorna. Vidare förutsätter utskottet att Kungl. Maj:t och berörda myndigheter även i fortsättningen med stor uppmärksamhet följer utvecklingen och i den utsträckning som befins motiverad och möjlig vidtar åtgärder i landskapsvårdande syfte.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

att riksdagen

1. lämnar motionen II: 56 utan åtgärd,
2. lämnar motionerna I: 396 och II: 457 utan åtgärd,
3. lämnar motionerna I: 850 och II: 937 utan åtgärd.

Stockholm den 27 november 1969

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Mossberger (s), Hedström (s), Skårman (fp), Hermansson (ep)*, Magnusson (s), Augustsson (s), fru Hultell (m), herrar Skagerlund (fp), Lokander (s) och Ingvar Andersson (m);

från a n d r a kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp), Johanson i Västervik (s), Lundmark (s), Trana (s)*, Eskilsson i Likenäs (s), fru Lindberg (s), herrar Nilsson i Lönsboda (fp), Nygren (s)*, Sundkvist (cp) och Krönmark (m).

* Ej närvarande vid justeringen.